

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: DĚTSKÉ VNÍMÁNÍ SMRTI V KONTEXTU SOCIÁLNÍ PRÁCE

Autor práce: Martin Kratejl

Obor studia: Sociální a charitativní práce

Posudek vypracoval: Mgr. Karolina Diallo, Ph.D.

Datum: 4.6.2020

1. Téma práce (aktuálnost, náročnost, shoda s obsahem práce)

vynikající	velmi dobrý	průměrné	podprůměrné
------------	--------------------	----------	-------------

Téma si autor zvolil díky svému zaujetí smrtí a dětským věkem, téma je originální, upozadňované, přesto nesmírně důležité.

Autor si však tělo práce přizpůsobuje, odklání se od názvu: vnímání, jak je uvedeno v názvu, se věnuje podružně. Práce pojednává spíše o „postojích ke smrti“.

Dále, již mimo hodnocení, si dovoluji poukázat na to, že „poruchy osobnosti u dětí“ (téma autorovy seminární práce na SŠ, kterou demonstruje svůj zájem o věc na str. 6) neexistují; je možné je diagnostikovat až v dospělosti, až je osobnost dovyvinuta. V dětství hovoříme o poruchách chování.

2. Stupeň splnění cílů práce

Splněny	částečně splněny	nesplněny
---------	-------------------------	-----------

Cílem bakalářské práce je „prezentovat různá pojetí smrti v historickém kontextu, různé komponenty, které tvoří koncept smrti. Zjistit jak na smrt a jiné krizové situace reagují děti v různém věku.“ Dále autor zamýšlet „pojednat též o fenoménu umírání v rodině, jakožto prostoru přirozeném pro dítě a o možnostech sociální práce s dětmi, které zažívají pocit spojený se ztrátou blízké osoby.“

„Jiné krizové situace“ jsou poměrně vágním pojmem a jako takové se odchylují od tématu práce (jakým jiným krizovým situacím se autor věnoval?), „reagování“ navazuje na vnímání (pojem z názvu práce, který by měl být klíčovým) a takto vymezený cíl tedy sice nekoresponduje s názvem práce, ale autorovi se jej podařilo uspokojivě dosáhnout.

3. Přístup k řešení (zhodnocení teoretických východisek, použitých postupů a metod)

vynikající	velmi dobrý	průměrný	podprůměrný
------------	-------------	----------	--------------------

Autor pracoval s různými odbornými zdroji a heuristickou metodou vznikala předložená práce. Práce jako celek je málo koherentní, některé kapitoly jsou slabé co do obsahu i kvality zpracování (2), jiné lepší, tematicky nosné a srozumitelné (3).

Bakalant v práci nedostatečně definoval pojmy: vnímání smrti, pochopení smrti, truchlení. Pojem „postoj“ ke smrti, který jsou skutečným obsahem práce, se objevuje pouze mimochodem v kap. 1 (kde zůstává nevysvětlen), přestože právě tento je tím, čemu se práce věnuje. Nedošlo-li k vymezení základních pojmů, je to na újmu nejen vědeckosti práce, její odborné hodnotě, ale především čtenářskému pochopení

tématu.

Kapitulu 2 shledávám zbytečnou. Popis jednotlivých vývojových stádií v kapitole 2 je velmi povrchní, nepřizpůsobený tématu, stejně tak jako pár řádek o roli sociálního pracovníka při práci s dětmi v daném stádiu (navíc není vůbec zacílena na práci s dětmi, které přišly o někoho blízkého).

Zcela postrádám seznámení s teoretickou základnou kognitivního vývoje dětí, který je nutnou podmínkou – jak pro vnímání, tak pro pochopení smrti.

4. Přínos práce pro teoretické a praktické využití

vynikající	velmi dobrý	průměrný	podprůměrný
------------	-------------	-----------------	-------------

Přínos vyplývá z tématu, kterému se autor věnoval. Je to téma podceňované, leč pro (nejen) sociální pracovníky důležité. Prakticky přínos pro sociální práci shledávám zejména ve třetí kapitole, kde autor konkrétně shrnuje přístupy sociálních pracovníků k dětem v konkrétních situacích souvisejících se ztrátou blízkých osob.

5. Logická stavba práce

vynikající	velmi dobrá	průměrná	podprůměrná
------------	-------------	-----------------	-------------

Stavba práce se snaží o sledování logické linie, která má směřovat od vysvětlení základního pojmu ke speciálnějšímu oblaštěmu a praktické aplikaci. Možnosti sociální práce autor v kap. 2 uvádí v nejobecnější rovině, aniž by zacítil na specifika přístupu k dětem, které byly konfrontovány s úmrtím blízké osoby.

V práci dochází k zaměňování truchlení jako reakci na smrt blízké osoby a vnímání a pochopení smrti, taktéž se textem nekoherentně prolíná směřování smrti a umírání. Prvé pravděpodobně souvisí s cílem vymezeným tak, že neodpovídá názvu práce. Druhé s nedostatečným vymezením pojmů.

Z těchto důvodů práce působí zmatečně.

6. Formální úroveň práce

vynikající	velmi dobrá	průměrná	podprůměrná
------------	--------------------	----------	-------------

Autor k odkazům a citacím užívá normu ČSN ISO 690-2; odkazy by se však slušelo dávat po každém přejatém odstavci.

7. Odborná jazyková úroveň práce

Vynikající	velmi dobrá	průměrná	podprůměrná
------------	-------------	----------	--------------------

Jazyk je méně stylisticky obratný, místy chybí interpunkce, občas se objeví gramatické chyby („náboženství sehrávaly“), odborné termíny jsou prezentovány významově nesprávně (viz výše).

8. Vhodnost použitých zdrojů při tvorbě práce

vynikající	velmi dobré	dobré	dostačující
-------------------	-------------	-------	-------------

V seznamu literatury se objevují relevantní tematické publikace, autor pracuje i s cizojazyčnými internetovými zdroji.

Práci k obhajobě

Doporučuji	nedoporučuji
------------	--------------

s hodnocením

1	1-2	2	2-3	3
---	-----	---	-----	---

Zásadním problémem práce je nesoulad cílů a tématu a s tím související odklon skutečného obsahu práce od jejího názvu. Dalšími nepřehlédnutelnými nedostatky je nakládání s odbornými termíny (jejich nevyjasnění, překrývání), formální nedotaženost a nižší jazyková kvalita.

Pozitivně hodnotím volbu tématu a osobitý způsob zpracování, který svou svérázností a nedokonalostí dokazuje, že přístup autora ke zpracovávání bakalářské práce byl poctivý a samostatný.

Otázky k obhajobě

- 1) Vysvětlete rozdíl mezi vnímáním smrti a truchlením.
- 2) V čem spočívají kognitivní limity pochopení smrti v různých stupních vývoje dítěte?

V Praze dne 4.6.2020